

**Załącznik nr 1 do Statutu
Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Bieruniu**

Wewnętrzne Ocenianie

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Ocenianie wewnątrzszkolne osiągnięć edukacyjnych słuchacza polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę oraz formułowaniu oceny.

2. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:

- 1) Informowanie słuchacza o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- 2) Motywowanie do dalszej pracy;
- 3) Dostarczenie informacji o postępach, trudnościach w nauce i zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach;
- 4) Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

3. Ocenianie wewnątrzszkolne to:

- 1) Formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych oraz informowanie o nich słuchaczy;
- 2) Ocenianie bieżące i klasyfikowanie semestralne;
- 3) Ustalanie ocen klasyfikacyjnych na koniec semestru.

§ 2. 1. Oceny bieżące, oceny klasyfikacyjne semestralne ustala się w stopniach według następującej skali:

- 1) Stopień celujący – 6 (cel);
- 2) Stopień bardzo dobry – 5 (bdb);
- 3) Stopień dobry – 4 (db);
- 4) Stopień dostateczny – 3 (dst);
- 5) Stopień dopuszczający – 2 (dps);
- 6) Stopień niedostateczny – 1 (ndst).

2. Ustala się następujące kryteria ocen nauczania:

- 1) *Ocena celująca (6)* - słuchacz spełnia wymagania podstawowe, rozszerzające i dopełniające, a więc łącznie pełne wymagania programowe. Ponadto posługuje się treściami ponadprogramowymi, twórczo rozwija swoje umiejętności, wyróżnia się wnikliwością i biegłością w rozwiązywaniu problemów, proponuje rozwiązania nietypowe, oryginalne, twórcze naukowo, wąsko specjalistyczne. Rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania. Wypowiedzi potwierdzają korzystanie przez ucznia z literatury popularnonaukowej, specjalistycznej. Słuchacz osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych lub w zawodach sportowych;
- 2) *Ocena bardzo dobra (5)* - słuchacz spełnia wymagania podstawowe, rozszerzające i dopełniające, a więc pełne wymagania programowe. Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie trudne problemy teoretyczne i praktyczne. Potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania nietypowych zadań i złożonych problemów;
- 3) *Ocena dobra (4)* - słuchacz spełnia wymagania podstawowe i rozszerzające. Rozwiązuje zadania średnio trudne, przekraczające wymagania zawarte w podstawach programowych. Samodzielnie przeprowadza analizę poszczególnych

- treści, wykazując znajomość materiału. Swoją wypowiedź potrafi zilustrować typowymi przykładami. Rozumowanie słuchacza jest jasne, logiczne i zwarte;
- 4) *Ocena dostateczna (3)* - słuchacz spełnia wymagania podstawowe. Obejmują one treści przystępne, proste, uniwersalne, pewne naukowo i niezawodne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach. Słuchacz potrafi rozwiązywać typowe zadania, w rozważaniach posługuje się poprawnym, prostym językiem, stosuje poprawny (z małymi uchybieniami) opis zjawisk i procesów, prawidłowo definiuje podstawowe pojęcia;
  - 5) *Ocena dopuszczająca (2)* - słuchacz spełnia wymagania konieczne. Nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności, ale braki te umożliwiają mu kontynuowanie nauki. Rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności, dokonuje niepełnej interpretacji zjawisk. Podczas wypowiedzania się korzysta z wskazówek naprowadzających na poprawną odpowiedź, korzysta z pomocy nauczyciela, rozwiązując typowy problem;
  - 6) *Ocena niedostateczna (1)* – otrzymuje ją słuchacz, który nie opanował koniecznych wiadomości i umiejętności z danego przedmiotu nauczania i braki te uniemożliwiają mu kontynuowanie nauki tego przedmiotu. Nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim stopniu trudności.
3. Przy ustalaniu ocen bieżących dopuszcza się stosowanie plusów z wyłączeniem stopnia celującego oraz minusów z wyłączeniem stopnia niedostatecznego.
  4. Oceny są jawne dla słuchaczy.
  5. Nauczyciel każdorazowo przekazuje słuchaczowi ustną informację zwrotną o jego postępach w nauce, o tym co zrobił dobrze i jak powinien dalej się uczyć.
  6. Sprawdzone i ocenione prace pisemne ucznia są przechowywane przez nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne w oddziale, do którego uczęszcza uczeń, do końca semestru.
  7. Po zakończeniu semestru prace przekazywane są opiekunowi klasy i przechowywane w segregatorze z pracami słuchaczy do zakończenia szkoły .
  8. Oryginały prac pisemnych udostępnione są do wglądu słuchaczom na zajęciach edukacyjnych.

§ 3. 1. Klasyfikacja polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych słuchacza z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, ustaleniu ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych według skali, o której mowa w § 2 ust. 1.

2. Przed semestralnym klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne są obowiązani poinformować słuchacza o przewidywanych dla niego semestralnych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych.

3. Semestralne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne.

Rozdział 2

Ocenianie i klasyfikowanie

§ 4. Zachowania nie ocenia się.

§ 5. 1. Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych według skali, o której mowa w § 2 ust. 1 ustala się po każdym semestrze. Oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych

stanowią podstawę do promowania słuchacza na semestr programowo wyższy lub ukończenia przez niego szkoły.

2. Słuchacz jest promowany po każdym semestrze.

3. Podstawą oceniania i klasyfikowania w szkole dla dorosłych są egzaminy semestralne, do których dopuszcza się słuchacza, który uczęszczał na poszczególne obowiązkowe konsultacje, przewidziane w szkolnym planie nauczania, w wymiarze co najmniej 50 % czasu przeznaczanego na każde z tych konsultacji oraz uzyskał z wymaganych ćwiczeń i prac kontrolnych oceny uznane za pozytywne zgodnie z wewnątrzszkolnym ocenianiem.

4. W przypadku gdy słuchacz otrzymał negatywną ocenę z pracy kontrolnej, jest zobowiązany wykonać drugą pracę kontrolną, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu semestralnego jest uzyskanie z pracy kontrolnej oceny uznanej za pozytywną w ramach wewnątrzszkolnego oceniania.

5. Egzamin semestralny z języka polskiego, języka obcego i matematyki składa się z części pisemnej i części ustnej. Z pozostałych zajęć edukacyjnych egzaminy semestralne zdaje się w formie ustnej, z zastrzeżeniem ust. 6 i 7.

6. Słuchacz może być zwolniony z części ustnej egzaminu semestralnego, o którym mowa w ust. 5, jeżeli z części pisemnej tego egzaminu otrzymał ocenę co najmniej bardzo dobrą oraz w ciągu semestru był aktywny na zajęciach i uzyskał oceny uznane za pozytywne w ramach wewnątrzszkolnego oceniania.

7. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 6, jest równoznaczne ze zdaniem egzaminu semestralnego i uzyskaniem z danych zajęć edukacyjnych semestralnej oceny klasyfikacyjnej zgodnej z oceną uzyskaną z części pisemnej egzaminu semestralnego.

8. Egzamin semestralny w formie pisemnej przeprowadza się na podstawie zadań przygotowanych przez nauczyciela prowadzącego dane zajęcia edukacyjne.

9. Egzamin semestralny w formie ustnej przeprowadza się na podstawie zestawów zadań przygotowanych przez nauczyciela prowadzącego dane zajęcia edukacyjne. Liczba zestawów zadań musi być większa od liczby słuchaczy przystępujących do egzaminu. Słuchacz losuje jeden zestaw zadań.

10. Egzamin semestralny w formie zadania praktycznego przeprowadza się na podstawie zadań przygotowanych przez nauczyciela prowadzącego dane zajęcia edukacyjne. Słuchacz losuje jedno zadanie.

§ 6. 1. Słuchacz w szkole dla dorosłych, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu semestralnego w wyznaczonym terminie, zdaje ten egzamin w terminie dodatkowym, wyznaczonym przez Dyrektora Szkoły.

2. Termin dodatkowy wyznacza się po zakończeniu semestru jesiennego nie później niż do końca lutego lub po zakończeniu semestru wiosennego nie później niż do dnia 31 sierpnia.

§ 7. 1. Egzaminy semestralne przeprowadza się po zakończeniu zajęć edukacyjnych według harmonogramu ustalonego przez Dyrektora Szkoły. Egzaminy semestralne przeprowadza się w ciągu 6 ostatnich tygodni w każdym semestrze wg harmonogramu ustalonego przez Dyrektora szkoły

1) Pytania egzaminacyjne na egzamin pisemny i ustny opracowują nauczyciele z danego przedmiotu i na 7 dni przed terminem egzaminu oddają do akceptacji Dyrektorowi Szkoły;

2) Egzamin ustny przeprowadza nauczyciel prowadzący przedmiot;

3) Słuchacz losuje jeden zestaw egzaminacyjny zawierający trzy pytania, na które powinien dać wyczerpującą odpowiedź;

4) Zamiana wylosowanej kartki jest niedozwolona;

- 5) Liczba kartek egzaminacyjnych powinna być większa niż liczba słuchaczy;
  - 6) Treść pytań na egzamin pisemny oraz ustny powinien zawierać zakres materiału, który był realizowany w danym semestrze;
  - 7) Egzamin pisemny przeprowadza nauczyciel przedmiotu, ocenia pracę, informuje słuchacza o otrzymanej ocenie. Prace przechowywane są przez Dyrektora Szkoły do zakończenia cyklu kształcenia danego oddziału;
  - 8) W ciągu jednego dnia słuchacz może zdawać egzamin pisemny lub ustny najwyżej z dwóch przedmiotów (chyba że wyrazi zgodę na większą liczbę egzaminów w jednym dniu).
2. Wszystkie egzaminacyjne prace pisemne słuchacz wykonuje na arkuszach papieru opatrzonych podłużną pieczęcią szkoły.
  3. Sprawdzone i ocenione pisemne prace egzaminacyjne oraz kontrolne słuchacze otrzymują do wglądu na warunkach określonych przez nauczycieli. Pisemne prace egzaminacyjne oraz kontrolne przechowywane są przez Dyrektora Szkoły do zakończenia cyklu kształcenia.
  4. Z egzaminu semestralnego, egzaminu semestralnego w terminie dodatkowym oraz egzaminu poprawkowego sporządza się protokół, zawierający w szczególności:
    - 1) nazwę zajęć edukacyjnych, z których był przeprowadzony egzamin;
    - 2) imię i nazwisko nauczyciela przeprowadzającego egzamin;
    - 3) termin egzaminu;
    - 4) imiona i nazwiska słuchaczy, którzy przystąpili do egzaminu;
    - 5) oceny klasyfikacyjne uzyskane przez poszczególnych słuchaczy.
  5. Do protokołu, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:
    - 1) prace egzaminacyjne słuchaczy - w przypadku egzaminu w formie pisemnej;
    - 2) wylosowane przez poszczególnych słuchaczy zestawy zadań wraz ze zwięzłą informacją o odpowiedziach słuchaczy - w przypadku egzaminu w formie ustnej;
    - 3) wylosowane przez poszczególnych słuchaczy zadania wraz ze zwięzłą informacją o wykonaniu zadań praktycznych - w przypadku egzaminu w formie zadania praktycznego.
  6. Dyrektor szkoły dla dorosłych może zwolnić słuchacza powtarzającego semestr z realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z których uzyskał poprzednio pozytywną semestralną ocenę klasyfikacyjną
  7. W przypadku zwolnienia, o którym mowa w ust. 6, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się odpowiednio "zwolniony" albo "zwolniona" oraz podstawę prawną zwolnienia.

§ 8. 1. Słuchacz szkoły dla dorosłych, który nie spełnił warunków określonych odpowiednio w § 5 ust. 3– 4, nie otrzymuje promocji na semestr programowo wyższy i zostaje skreślony z listy słuchaczy.

2. Słuchacz szkoły dla dorosłych, który nie zdał egzaminu poprawkowego, o którym mowa w § 9, nie otrzymuje promocji na semestr programowo wyższy i zostaje skreślony z listy słuchaczy.

3. Dyrektor szkoły dla dorosłych może wyrazić zgodę na powtórzenie semestru na pisemny wniosek słuchacza uzasadniony sytuacją życiową lub zdrowotną słuchacza, złożony w terminie 7 dni od dnia zakończenia zajęć dydaktycznych.

4. Słuchacz, może powtarzać semestr jeden raz w okresie kształcenia w danej szkole. W wyjątkowych przypadkach Dyrektor Szkoły po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej może wyrazić zgodę na powtórzenie semestru po raz drugi w okresie kształcenia w danej szkole.

§ 9. 1. Słuchacz, który w wyniku semestralnej klasyfikacji uzyskał ocenę niedostateczną z jednego albo dwóch egzaminów semestralnych, może zdawać egzamin poprawkowy.

2. Egzaminy poprawkowe są przeprowadzane po każdym semestrze.

3. Egzamin poprawkowy przeprowadza nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne po zakończeniu semestru jesienno lub po zakończeniu semestru wiosennego, nie później niż do końca lutego lub po zakończeniu semestru wiosennego, nie później niż do 31 sierpnia.

4. Egzamin poprawkowy nie dotyczy zajęć edukacyjnych, z których wyznaczono słuchaczowi termin egzaminu dodatkowego.

5. Egzamin poprawkowy z języka polskiego, języka obcego i matematyki składa się z części pisemnej i części ustnej. Z pozostałych zajęć edukacyjnych egzaminy poprawkowe zdaje się w formie ustnej.

6. Słuchacz liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji na semestr programowo wyższy i zostaje skreślony z listy słuchaczy.

§ 10. 1. Słuchaczowi powtarzającemu semestr przed upływem 3 lat od daty przerwania nauki, zalicza się zajęcia edukacyjne, z których uzyskał poprzednio ocenę klasyfikacyjną wyższą od niedostatecznej i zwalnia się go z obowiązku uczęszczania na te zajęcia.

2. Słuchaczowi szkoły dla dorosłych, który w okresie 3 lat przed rozpoczęciem nauki w szkole zdał egzaminy eksternistyczne z zakresu poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, zalicza się te zajęcia i zwalnia się go z obowiązku uczęszczania na nie.

3. W przypadku zwolnienia, o którym mowa w ust. 1 – w dokumentacji przebiegu nauczania wpisuje się „zwolniony z obowiązku uczęszczania na zajęcia” lub „zwolniona z obowiązku uczęszczania na zajęcia” oraz podstawę prawną zwolnienia.

4. W przypadku zwolnienia, o którym mowa w ust. 2, w dokumentacji przebiegu nauczania wpisuje się „zwolniony z obowiązku uczęszczania na zajęcia” lub „zwolniona z obowiązku uczęszczania na zajęcia” oraz podstawę prawną zwolnienia. Zwolnienie jest równoznaczne z otrzymaniem oceny klasyfikacyjnej z danych zajęć edukacyjnych zgodnie z oceną uzyskaną w wyniku zdanego wcześniej egzaminu.

Rozdział 3

Procedura odwoławcza od oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych

§11. Słuchacz może zgłosić zastrzeżenia do Dyrektora Szkoły, jeśli uzna, że semestralna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa, dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłoszone w terminie 2 dni roboczych od zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

§12. 1. W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, Dyrektor Szkoły powołuje komisję, która w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych - przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności słuchacza, w formie pisemnej i ustnej, oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych.

2. Sprawdzian przeprowadza się nie później niż w terminie 5 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń. Termin sprawdzianu z zajęć edukacyjnych uzgadnia się ze słuchaczem.

3. W skład komisji wchodzi :

- 1) Dyrektor Szkoły albo nauczyciel wyznaczony przez dyrektora – jako przewodniczący komisji;
  - 2) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne;
  - 3) Nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne.
4. Słuchacz, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez Dyrektora Szkoły w uzgodnieniu ze Słuchaczem.

§13. Nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne, z których przeprowadzany jest egzamin może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku Dyrektor Szkoły powołuje innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne.

§14. 1. Ustalona przez komisję roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny.

2. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem niedostatecznej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego
2. Z prac komisji sporządza się protokół zawierający w szczególności : skład komisji, termin sprawdzianu, zadania (pytania) egzaminacyjne, wynik sprawdzianu oraz ustaloną ocenę.
3. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia. Do protokołu dołącza się pisemne prace słuchacza i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach słuchacza.

§15. Słuchacz, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez Dyrektora Szkoły (nie później niż do końca sierpnia).

§16. Powyższą procedurę stosuje się odpowiednio w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych uzyskanej w wyniku egzaminu poprawkowego. W tym przypadku ocena ustalona przez komisję jest ostateczna.

Rozdział 4

Warunki promowania słuchaczy

§ 17. 1. Słuchacz, który nie uzyskał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, semestralnych ocen klasyfikacyjnych wyższych od oceny niedostatecznej, nie otrzymuje promocji na semestr programowo wyższy.

2. Słuchacz kończy szkołę, jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej, na którą składają się semestralne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych uzyskane w semestrze programowo najwyższym oraz semestralne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się w semestrach programowo niższych w szkole danego typu, uzyskał oceny klasyfikacyjne wyższe od oceny niedostatecznej.

Rozdział 5

Przeprowadzanie egzaminów zewnętrznych

§ 18. 1. Absolwenci liceum ogólnokształcącego dla dorosłych mogą przystąpić do egzaminu maturalnego.

3. Zasady egzaminów zewnętrznych regulują przepisy zawarte w rozporządzeniu w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych wydanym przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Rozdział 6

Dostosowania i zwolnienia

§ 19. 1. Nauczyciel indywidualizuje pracę ze słuchaczem na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych słuchacza, poprzez dostosowanie wymagań edukacyjnych, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych słuchacza:

1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego — na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych albo przepisów w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach;

2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia;

3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej – na podstawie tej opinii;

4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1–3, który objęty jest pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych słuchacza dokonanego przez nauczycieli i specjalistów.

§ 20. 1. Dyrektor szkoły zwalnia słuchacza z zajęć informatyki na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.

2. Jeżeli okres zwolnienia ucznia z zajęć informatyki uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.